

Klimakommissionen i centrum for energipolitisk debat

Dansk Energi og Dansk Fjernvarmes energipolitiske konference blev holdt i kølvandet på Klimakommissionens rapport og lige før Folketingets åbning.

KLIMA

Af journalist Flemming Linnebjerg Rasmussen, Dansk Fjernvarme

De seneste års mest omtalte rapport i den danske energisektor blev præsenteret i slutningen af september da Klimakommissionen kunne fremvise udbyttet af flere års arbejde. Blot to dage efter den første præsentation af resultaterne stod kommissionens formand, Katherine Richardson, på talerstolen til Dansk Energi og Dansk Fjernvarmes energikonference.

Konferencen var en af de første anledninger, hun havde, til at fortælle om rapportens indhold og dermed sætte dagsordenen blot få dage før en ny sæson i Folketinget.

Scenen var med andre ord sat til en spændende konference, og Dansk Energis formand, Niels Bergh-Hansen, sammenfattede ganske givet forventningerne til, hvad der nu skal ske, da han bød velkommen:

- Nu er der næsten ikke brug for

flere visioner. Der er brug for handling, handling og atter handling.

Det bliver ikke gratis

- Hvorfor hedder den egentlig Klimakommissionen og ikke Energikommissionen? Dertil kan jeg svare: "Jamen, det er da også to sider af samme sag".

Katherine Richardson indledte med at filosofere lidt over navnet på den kommission, hun de seneste 2,5 år har stået i spidsen for. Med sine

- Fjernvarmens andel bør stige fra 47 til 57 procent af varmegrundlaget. Men det betyder ikke, at der skal produceres ret meget mere varme end i dag, fordi der samtidig skal ske en effektivisering, pointerede Katherine Richardson, da hun talte ved energikonferencen. Foto: Hanne Loop.

ord antydede hun, at "Klima- og Energikommissionen" havde været et mere dækkende navn, eftersom klimaindsatsen alt overvejende handler om energi.

Under alle omstændigheder er indholdet i kommissionens rapport vigtigere end navnet. En af de hovedkonklusioner, der har været mest synlig i pressen, handler om de økonomiske fordele, der er ved at omstille Danmark til at være uafhængig af fossile brændsler.

Netop det talte en veloplagt og bramfri Katherine Richardson om.

- Det har stået helt, helt, helt forkert i aviserne, der skrev "det hele bliver gratis". Gu' gør det ej. Det kommer til at koste mange penge. Men pointen er, at det også vil koste rigtig mange penge, hvis vi ikke gennemfører forandringerne, konstaterede Klimakommissionens formand, der tydeligvis havde glædet sig til at komme ud og diskutere rapportens indhold.

Danmark er ikke en ø

Katherine Richardson præsenterede hovedpunkterne i Klimakommissionens rapport og lagde blandt andet vægt på det mål, kommissionen har haft, nemlig at Danmark skal gøres uafhængig af fossile brændsler inden 2050.

Hun fremhævede også en række principper, kommissionen har arbejdet under. Det betyder blandt andet, at væksten i samfundet ikke må ødelægges, at omstillingen til grøn energi skal ske med størst mulig samfundsøkonomisk effektivitet, og at man ikke kan se på Danmark isoleret fra resten af Europa.

- Danmark er ikke en ø. Der vil naturligvis fortsat i praksis blive købt og solgt energi på tværs af grænserne. Målet er, at vi skal producere en mængde energi, der svarer til det, vi selv forbruger, forklarede Katherine Richardson.

Og det mål kan opfyldes. Klimakommissionens konklusion er klar: Danmark kan blive fri af de fossile brændsler i år 2050, endda selvom vores energiforbrug vil være dobbelt

Tidligere chefrådgiver i EU-Kommissionen, Jørgen Henningsen, var blandt medlemmerne i Klimakommissionen. Han deltog også i debatten ved konferencen. Foto: Hanne Loop.

så stort på det tidspunkt. Samtidig konstaterer kommissionen, at det nødvendige isenkram allerede findes, selvom der naturligvis vil komme ny teknologi til inden 2050. Specielt på transportområdet kan det gøre en forskel.

En af de teknologier, der allerede findes, og som ifølge kommissionen skal spille en afgørende rolle i omstillingen af energisektoren, er fjernvarme.

- Fjernvarmens andel bør stige fra 47 til 57 procent af varmegrundlaget. Men det betyder ikke, at der skal produceres ret meget mere varme end i dag, fordi der samtidig skal ske en effektivisering, fastslog Katherine Richardson, der også betonede betydningen af at tænke i helheder.

- Opgaven handler ikke om de enkelte teknologier. Det handler om at få dem til at spille sammen i et integreret system.

Løftet pegefinger mod biomasse

Klimakommissionen ser biomasse som en af mange naturlige bidragydere til et Danmark, der ikke længere skal gøre brug af fossile brændsler. Men samtidig benyttede Katherine Richardson konferencen til at advare mod at satse for kraftigt på biomassen. Den har nemlig det til fælles med de fossile brændsler, at den i sidste ende også er en knap ressource.

- Der er ikke nok biomasse i ver-

den til at klare problemerne på globalt niveau. Og der er heller ikke nok biomasse i Danmark til at klare vores eget behov. Import vil altså blive nødvendig, og så vil Danmark blive afhængig af andre lande.

Derfor skal biomassen bruges klogest muligt.

- Biomassen skal efter kommissionens opfattelse bruges dér, hvor den har mest værdi. Og hvor har den så det? Jamen det har den dér, hvor den ikke kan erstattes af andre brændsler i 2050, hvor målet om uafhængighed skal være nået. Og inden for varmeproduktion kan den erstattes, konstaterede hun.

På den baggrund havde hun et budskab til fjernvarmesektoren:

- Vi er bekymrede over at flytte fjernvarmeproduktion fra gas til biomasse. På den korte bane giver det ingen problemer, men på længere sigt kan det føre til fejlinvesteringer. Derfor løfter vi en pegefinger over for det.

Energi = penge

En væsentlig forudsætning for at nå klimamålsætningerne er, at danskerne skal bruge mindre energi. Det kræver ifølge Katherine Richardson, at vi begynder at tænke anderledes.

(Fortsættes næste side)

(Fortsat fra forrige side)

- Vi er nødt til at se på energi som penge. Vi betaler jo ikke mere end højst nødvendigt for en vare eller en tjeneste. Men når det gælder opvarmningen af vores bolig, bruger vi tilsyneladende gerne 40 procent mere end nødvendigt. Det må stoppe, konstaterede hun.

Når det gælder forskningsindsatsen på energiområdet, handler det derimod ikke om at skrue ned og spare på hverken energien eller pengene. Her er det ifølge Klimakommissionen vigtigt, mindst at holde det nuværende niveau.

- Vi må ikke give os til at vente på udlandet. Der skal være fokus på demonstrationsfasen, blandt andet når det gælder nye anlægskoncepter for fjernvarme, der eksempelvis skal spille sammen med varmepumper.

Glad for modtagelsen

Klimakommissionens rapport har

Socialdemokraternes formand, Helle Thorning-Schmidt, kaldte Klimakommissionens rapport for "en præcis anvisning af den vej, vi kan gå" og advarede mod, at rapporten havner i en skuffe. Foto: Hanne Loop.

været ventet længe og fik derfor behørig opmærksomhed, da den blev offentliggjort. Kommissionsformand Richardson hæftede sig ved, at rapportens kvalitet ikke er kritiseret.

- Nogle har måske været uenige i de virkemidler, vi foreslår. Men indtil videre har ingen anfægtet lødigheden i vores analyse. Det glæder mig.

Hun fortalte, at det har været en positiv oplevelse at møde de mange personer, hun har været i dialog med i den tid, hun har arbejdet med rapporten.

- Jeg troede, min opgave ville blive at overbevise Danmark om at ville det her. Men det har været glædeligt at have mødt så mange i energisektoren, erhvervslivet, kommunerne og andre steder, der allerede ville det.

Fokus på systemet

Katherine Richardsons præsentation var blot starten på Dansk Energi og Dansk Fjernvarmes konference. På begge konferencens dage var kommissionens rapport en rød tråd og genstand for debat.

I første omgang var en håndfuld topfolk fra energisektoren inviteret til at give en replik på kommissionens rapport.

Dong Energys direktør, Anders Eldrup, var én af dem. Han roste kommissionen for at have truffet nogle modige valg. Direktøren for Vestegnens Kraftvarmeselskab, Lars Gullev, bidrog også, og han hæftede sig ved kommissionens fokus på helheder.

- For første gang er der en rapport, der sætter ord på det, vi i branchen har talt om længe, nemlig systemintegration, sagde han.

Lars Gullev roste også kommissionen for at skelne klart mellem kollektive og ikke-kollektive forsyningsområder og pointerede, at dette faktisk er en velkommen nyskabelse for sådanne rapporter.

Klar, parat, start

Socialdemokraternes formand, Helle Thorning-Schmidt, var mødt frem for at give Klimakommissionens rapport et par ord med på vejen. Hun ønskede især at se politisk handling.

- Jeg håber ikke, at denne kommission kommer til at lide samme skæbne som en række andre kommissioner har gjort under denne regering, sagde hun.

Helle Thorning-Schmidt hæftede sig ved, at Klimakommissionens rapport er kulminationen på et forløb, hvor mange andre er kommet med

FAKTA: SAGT TIL KONFERENCEN

FAKTA: SAGT TIL KONFERENCEN

▪ **Helle Thorning-Schmidt, Socialdemokraterne:** Vi kan være stolte af vindsektoren og en unik dansk fjernvarmesektor.

▪ **Anders Eldrup, Dong Energy:** Det er næsten vigtigere at sige, hvor vi skal være om fem år, end hvor vi skal være i 2050. Det er det, der betyder noget. Det andet er for nemt.

▪ **Anne Grete Holmsgaard, SF:** Fjernvarmen skal udvides. Det er en effektiv måde at fremføre energi på. Og så skal der være grøn varme i rørene.

▪ **Per Dahlgård, Dansk Folkeparti (om energibesparelser) :** En ting er ejerboliger. Men hvordan kommer lejesektoren med? Hele den almene sektor? Det er en udfordring. Desuden skal Staten og kommunerne gå forrest. Det skal vi altså have lavet en aftale om.

▪ **Lars Chr. Lilleholt, Venstre:** Klimakommissionens rapport må ikke ende i skuffen. Den skal blive til politik. Men den omstilling, vi skal igennem, svarer lidt til dengang, vi skulle omstille Danmark fra et landbrugssamfund til et industrisamfund. Det bliver en kæmpeopgave.

▪ **Per Clausen, Enhedslisten:** Vi kan ikke blive ved med at mødes på denne måde. Jeg ser frem til, at fremtidige konferencer ikke handler om, hvad vi skal, og hvornår vi skal det - men om hvordan.

bud på, hvordan Danmark kan løse CO₂-problemet. Hun gættede på, at stort set kun olieindustrien mangler at komme med et bud på, hvordan Danmark frigøres fra fossile brændsler.

Derfor handler det nu om politisk handling, og her er kommissionens rapport en fin affyringsrampe.

- Den er langt mere end en værktøjskasse, som ministeren har kaldt den. Rapporten er faktisk en ret præcis anvisning af den vej, vi kan gå, mente Helle Thorning-Schmidt.

Netop klima- og energiministeren, Lykke Friis, var også taler på energikonferencen. Hun pointerede, at regeringen efter hendes opfattelse ikke har været passive, mens kommissionen har arbejdet.

- Vi har bestemt ikke bare siddet og ventet. Vi har blandt andet sat gang i verdens største havvindmøllepark ved Anholt, og vi har oprettet et nyt Center For Energibesparelser. Så vi starter ikke på flade fødder nu,

hvor rapporten er kommet, sagde hun.

Ministeren gav udtryk for sin motivation til at drive Danmark videre med kommissionens rapport i ryggen.

- Det helt store spørgsmål bliver: Skal vi bruge pengene herhjemme på grøn energi og danske arbejdspladser, eller skal vi sende pengene til lande, vi ikke deler værdier med? Dét er for mig at se ikke svært at svare på. Det, der til gengæld er svært at svare på, er, hvornår og navnlig hvordan vi skal gøre. Det, Kommissionen nu er kommet med, er et glimrende fagligt indspil, som det nu gælder om at omdanne til et politisk holdbart udspil.

Lykke Friis fastholdt, at det for hende handler om at træffe de rette beslutninger og ikke handle overilet.

- Med fare for, at nogen vil beskyldte regeringen for nøl, så vil vi altså - også i respekt for kommissionens møjsommelige arbejde - tage os tid

(Fortsættes næste side)

(Fortsat fra forrige side)

til at snedkerere vores udspil sammen, fastslog hun.

Fejl vil opstå

Hverken Katherine Richardson eller de øvrige indlægsholdere lagde skjul på, at det bliver nødvendigt at se på afgiftsområdet. Lars Gullev fra VEKS erkendte eksempelvis, at staten vil mangle indtægter fra afgifter, hvis fossile brændsler udskiftes med biomasse.

- Vi kan ikke bare omstille til biomasse og stikke hovedet ind i en busk, og lade som om vi ikke har opdaget, at vores fælles budget ikke hænger sammen, sagde han.

Lykke Friis var enig i, at en reform bliver nødvendig.

- Hele vores afgiftssystem er ikke skruet sammen til den nye ikke-fossile tid. Vi vil undersøge det til bunds og se, om det er lavet rigtigt. Om hele kludetæppet trevles op og samles forfra på ny er for tidligt at sige. Det signal, jeg sender i dag, er, at vi nu går hele afgifts- og tilskudssystemet igennem, sagde Lykke Friis.

Da en række energipolitiske ordførere indtog podiet for at tørne sammen i en paneldebat, kunne de også blive

Direktør for Affaldvarme Århus, Bjarne Munk Jensen, opfordrede energipolitikere til ændre varmforsyningsloven, så det bliver attraktivt for de centrale værker at skifte kul ud med biomasse. Foto: Hanne Loop.

enige om, at en afgiftsreform er et must.

Spørgsmålet er nu, om det er et for vanskeligt politisk emne at blive enige om inden et kommende valg. I hvert fald afslørede debatten, at de energipolitiske diskussioner vil fortsætte med uformindsket styrke indtil den dag, en energipolitisk aftale er vedtaget.

Hvad enten den så kommer før eller efter et valg, skitserede klima- og

energiminister Lykke Friis de kommende års arbejde frem mod et Danmark uden fossile brændsler således:

- Vi vil lave fejl undervejs. Men vi vil lære af dem, og det vil hjælpe os videre. Danmark skal være det første land, der ikke kun i ord og i fine rapporter taler om at omstille sig til at blive uafhængig af fossile brændsler. Vi skal vise i praksis, at det er muligt.

fr@danskfjernvarme.dk